

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobkyně: **M. B.**
bytem X
zastoupena JUDr. Jiřím Svozilem, advokátem
sídlem Tř. T. Bati 180, Zlín

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Zlínského kraje**
sídlem J.A. Bati 5637, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. KRPZ-20315-37/ČJ-2018-1500AP ze dne 9.10.2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Zlínského kraje pro ekonomiku ve věcech služebního poměru č.j. KRPZ-20315-19/ČJ-2018-1500HS ze dne 3.6.2019, kterým byla žalobkyni jako pozůstalé po příslušníkovi v souladu s § 93 a § 94 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „zákon o služebním poměru“), s účinností od 6.11.2018 přiznána náhrada nákladů na její výživu ve výši 7 250 Kč měsíčně.

II. Shrnutí procesního postojе žalobkyně

2. Žalobkyně v žalobě brojí proti výhradní aplikaci tzv. civilistické metody pro určení výše náhrady nákladů na výživu pozůstalých, vycházející ze zákona č. 94/1963 Sb., o rodině. Z přiloženého rozhodnutí policejního prezidenta ve věcech služebního poměru č.j. PPR-30964-28/ČJ-2016-990131 ze dne 22.5.2019 týkající se obdobné věci přitom dle názoru žalobkyně plyne nezbytnost výpočtu výše náhrady nákladů na výživu nejen podle civilistické metody, ale i podle tzv. dílové metody, přičemž správní orgán je následně povinen přiznat náhradu v částce, která je vyšší. Žalobkyně tedy nesouhlasí se závěrem, že nesplňuje podmínky pro přiznání vyšší náhrady nákladů na její výživu. V této souvislosti pak žalobkyně namítá, že žalovaný porušil § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
3. Žalobkyně ze shora uvedených důvodů navrhuje napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), z důvodu nepřezkoumatelnosti. Na svém procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejší soudem.

III. Shrnutí procesního postojе žalovaného

4. Žalovaný se žalobou nesouhlasí, odmítá aplikaci tzv. dílové metody určení výše náhrady nákladů na výživu pozůstalých, považuje základní zásady správního řízení za dodržené a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem.

IV. Posouzení věci

5. Žaloba byla podána včas (§ 72 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
6. Zdejší soud tak napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Zdejší soud se nejprve zabýval uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností či vad předcházejícího správního řízení. Zdejší soud vycházel z toho, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána (také) tehdy, nevypořádá-li se správní orgán s námitkami či návrhy účastníka správního řízení; z odůvodnění správního rozhodnutí musí být mimo jiné

zřejmé, z jakých důvodů správní orgán k námitkám či návrhům účastníka řízení nepřihlédl, případně proč považuje námitky za liché a jaké skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí.

8. Nutno dodat, že žalobkyně námitku nepřezkoumatelnosti ponechala pouze v obecné rovině (toliko v petitu správní žaloby) a neuvedla, v čem konkrétně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřuje. Míra precizace žalobních bodů však do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobkyni u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 3/2008–78 ze dne 24.8.2010).
9. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl odvolací námitky žalobkyně (str. 2) a následně je systematicky vypořádal (str. 3 až 7); zdejší soud tedy neshledal, že by žalovaný opomenul vypořádat některou z odvolacích námitek žalobkyně. Současně jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela zřejmé důvody, podklady i úvahy, které žalovaného k vysloveným závěrům vedly. Zdejší soud tak neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.
10. Byť žalobkyně ve správní žalobě navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí pouze z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů, rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobkyně konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 As 45/2004-84 ze dne 31.8.2005); z obsahu žalobních bodů je přitom evidentní, že žalobkyně spatřuje napadené rozhodnutí za nezákonné, a to primárně z důvodu rezignace žalovaného na provedení výpočtu výše náhrady nákladů na výživu i podle dílové metody.
11. Mezi stranami není sporu o to, že nárok žalobkyně vznikl úmrtím jejího manžela dne 12.5.1992; z toho důvodu je nutné nárok posuzovat v intencích tehdy platné právní úpravy, tj. podle zákona o služebním poměru, event. zákona o rodině.
12. Podle § 94 odst. 2 zákona o služebním poměru náhrada nákladů na výživu pozůstalých náleží pozůstalým, kterým zemřelý na výživu poskytoval nebo byl povinen poskytovat. Při výpočtu této náhrady se vychází z průměrného čistého služebního příjmu zemřelého. Náhrada nákladů náleží, pokud není uhrazena dávkami důchodového zabezpečení, poskytovanými z téhož důvodu.
13. Z dotčené právní úpravy je zřejmé, že metodu určení výše náhrady nákladů na výživu pozůstalých zákon o služebním poměru neupravuje.
14. V této souvislosti žalobkyně stěžejní námitkou brojí proti výhradní aplikaci civilistické metody pro určení výše náhrady nákladů na výživu – žalovaný měl dle jejího názoru pro určení výše náhrady nákladů na výživu provést dva výpočty, a to dle civilistické metody i metody dílové, a přiznat žalobkyni náhradu ve vyšší částce. Postup žalovaného, který tak neučinil, je dle názoru žalobkyně v rozporu s rozhodnutím policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 22.5.2019 v obdobné věci, který vycházel z rozsudku Krajského soudu v Plzni č.j. 30 Ad 4/2017-76 ze dne 23.1.2019.
15. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí (a ostatně i ve vyjádření k žalobě) zastává názor, že dílovou metodu není možné při určení výše náhrady nákladů na výživu žalobkyně užít; mimo jiné uvádí, že *„je toho soudu, že užití dílové metody nelze ve*

služebněprávních vztazích připustit ani s ohledem na správní praxi. Nejvyšší soud České republiky opakovaně shledal dílové teorie určení výživného jako nesouladné se zákonem. ... Odvolací orgán rovněž dospěl k závěru o správnosti užití civilistické metody výpočtu náhrady nákladů na výživu pozůstalých“. Nicméně dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí – k námitce žalobkyně – žalovaný provedl i určení výše náhrady nákladů na výživu podle dílové metody; na základě výpočtů přitom dospěl k závěru, že výše náhrady nákladů na výživu žalobkyně podle civilistické metody (ve výši 7 250 Kč měsíčně) je vyšší než výše náhrady nákladů podle dílové metody (ve výši 6 604 Kč měsíčně); oba výpočty přitom žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelně a srozumitelně provedl (str. 4 až 7 napadeného rozhodnutí). Žalobkyně přitom ani náznakem proti samotnému výpočtu nic nenamítá.

16. Nesouhlasí-li tak žalobkyně s výší náhrady z důvodu, že žalovaný měl při výpočtu postupovat „*nejen podle občanskoprávní úpravy, ale i podle tzv. dílové metody, a přiznat náhradu v částce, která je vyšší*“, pak právě tak žalovaný (byť s výhradami) postupoval. Z formulace velmi stručných žalobních bodů přitom nelze ani implicitně vyvodit, že by žalobkyně spatřovala nezákonnost napadeného rozhodnutí i z jiného důvodu. Zdejší soud tak konstatuje, že postup žalovaného byl naprosto v souladu s žalobkyní odkazovaným rozhodnutím policejního prezidenta ve věcech služebního poměru ze dne 22.5.2019 a jemu předcházejícím rozsudkem Krajského soudu v Plzni č.j. 30 Ad 4/2017-76 ze dne 23.1.2019 a tato žalobní námitka je nedůvodná.
17. Žalobkyně dále zcela obecně (fakticky toliko jednou větou) namítá porušení § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu.
18. Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
19. Podle § 3 správního řádu nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.
20. Jde-li o zásadu souladu činnosti správních orgánů s veřejným zájmem a zásadu legitimního očekávání podle § 2 odst. 4 správního řádu, pak zdejší soud neshledal, že by se žalovaný od těchto zásad jakkoliv odchýlil – napadené rozhodnutí v rozporu s veřejným zájmem není a i přes výhrady žalovaný v posuzované věci postupoval obdobně jako správní orgán v žalobkyní odkazované věci (a to aniž by zásadně jedno rozhodnutí samo o sobě bylo způsobilé založit legitimní očekávání).
21. Zdejší soud neshledal ani porušení zásady materiální pravdy dle § 3 správního řádu, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, což plyne jak z odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 4), tak především z rozhodnutí prvostupňového.
22. Dále žalobkyně v replice ze dne 24.4.2020 obecně akcentuje zásadu rovnosti podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod v souvislosti s právem na výživné. Uvedenému postulátu jistě není co vytknout, nicméně tato zcela obecná jednodstavná proklamace nemůže mít na posouzení věci vliv.
23. Dokládá-li žalobkyně vyjádření senátora T. G., tak to se vztahuje k valorizaci náhrady nákladů na výživu pozůstalých k 1.1.2020 a projednávané věci se tak netýká.

24. Konečně žalobkyně ve svém podání ze dne 19.3.2021 adresovaném zdejšímu soudu navrhuje provést jako důkaz výslech svědkyně K. P., kterou „stihl stejný osud“ a byla jí rozhodnutím příslušného správního orgánu zvýšena náhrada na výživu pozůstalých.
25. Byť je zdejší soud schopen pochopit záměr žalobkyně sledovaný takovým návrhem, pak i s ohledem na žalobní body, kterými fakticky brojí výhradně proti neprovedení výpočtu dvěma metodami – což je v přímém rozporu s obsahem napadeného rozhodnutí – nemůže svědecká výpověď závěr o nedůvodnosti žaloby jakkoliv ovlivnit. Pro výslech svědkyně tak v posuzované věci není důvod, neboť prostřednictvím něj nemůže být prokázána žádná rozhodná skutečnost.
26. Zdejší soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
27. Nad rámec uvedeného soud apeluje na žalovaného, aby námitky žalobkyně uplatněné u jednání zdejšího soudu týkající se valorizace původního platu manžela žalobkyně, posoudil jako podnět k zahájení přezkumného řízení.

V. Náklady řízení

28. Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13.5.2021

Petr Šebek v.r.
předseda senátu